

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

Samfunnsfag - 8. klasse 2022/2023

Kjerneelement i faget: undring og utforskning, samfunnskritisk tenking og sammenhengar, demokratiforståing og deltaking, berekraftig samfunn og identitetsutvikling og fellesskap.

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
33-35	Identitet – «Kven er du?» <u>Stikkord:</u> Identitetsutvikling, ulike roller, påverknad, press, val og verdier, fordommar, likestilling mellom kjønn.	Kompetansemål: <ul style="list-style-type: none">reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levemåter og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfoldreflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser blir utviklet og utfordret i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelserbeskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt Læringsmål henta frå Skolestudio: <ul style="list-style-type: none">reflektere over og bruke begrepene sosialisering, normer, samfunn, identitet, personlighet og sosiale rollerreflektere over hvordan vi påvirkes av samfunn, familie og vennerreflektere over spørsmål knyttet til ulike verdier og livsvalg	Relevans 8, kapittel 2. Quizlet: Omgrepplæring. Bruka omgrepsskjema i OneNote. Helsesista på TV2Sumo. NRK, «livsmestring»: https://tv.nrk.no/serie/kort-fortalt-livsmestring	Livsmestring og folkehelse Identitetsutvikling og fellesskap, undring og utforskning	Rollespel Laga ei spørjeundersøking – og gjennomføre den i klassen. Presentera funna sine (laga tabell?) Skriveøkt m/ karakter: «Kven er du?» Refleksjon rundt eigen identitet, påverknad, val og verdier. Tverrfagleg karakter i norsk/samfunnsfag. Forslag til vurdering henta frå skolestudio: Underveisvurdering/egenvurdering: Elevene kan levere et begrepsskjema (s. 231 i Verktøykassa) med de 6 sentrale begrepene for kapitlet. Presentasjon: Oppgaver til «Å ta gode valg», oppgave 3 (s. 61). Elevene kan ha muntlig presentasjon, lage film eller podkast. Skriftlig innlevering:

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> • beskrive ulike sosiale grupper de tilhører • kjenne til begrepet fordommer • utforske temaet likestilling mellom kjønn 			<p>Utforsk, oppdrag 2 (s. 63)</p> <p>Rollepill: Kapitteloppgave 4 (s. 64)</p> <p>Fagsamtale: Kapitteloppgave 1 (s. 64) egner seg godt som utgangspunkt for fagsamtale. Her må elevene kunne begreper, og de må presentere statistikk.</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
36-40	Vi bygger demokrati saman	<p>Kompetansemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du skal kunne beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag, og reflektere over sentrale utfordringar. • Du skal reflektere over kva aktørar som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunngir standpunkta sine • Du skal kunne utforske og beskrive korleis menneske- og urfolksrettar og andre internasjonale avtalar og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til menneske, likestilling og likeverd <p>Kompetansemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet 	<p>www.barnasvalg.reddbarna.no</p> <p>Relevans 8, kapittel 4: “Vi bygger demokrati saman” og tilhøyrande stoff i Skulestudio.</p> <p>NRK, “Sånn er Noreg”, episode 5, “Demokrati”: https://tv.nrk.no/serie/harald-eia-presenterer-saann-er-norge/sesong/2/episode/5/avspiller</p> <p>Dokumentar “Til ungdommen”: https://ndla.no/nn/subject:20/topic:1:193713/topic:1:193714/resource:1:175831?filters=urn:filter:364a61b2-</p>	Demokrati og medborgarskap	<p>Omgrepstest: Demokrati, regjering og storting, maktfordelingsprinsippet, folkesuverenitet...</p> <p>Skriftleg kapittelprøve i Forms.</p> <p>Refleksjonsspørsmål/innlevering i OneNote knyt til dokumentaren “Til Ungdommen”. Munnleg høyring i klassen med låg-høg måloppnåing.</p> <p>Forslag til vurdering henta frå Skolestudio:</p> <p>Underveisvurdering/egenvurdering:</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<p>og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst</p> <ul style="list-style-type: none">• gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene• reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan disse begrunner standpunktene sine• beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt• beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer <p><u>Læringsmål henta frå Skolestudio:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• reflektere over hvordan du selv kan delta i demokratiet• redegjøre for hva slags prinsipper som ligger til grunn for det norske demokratiet• reflektere over hva grunnleggende rettigheter er• kjenne til samenes rett til å bestemme selv i saker som er viktige for dem• redegjøre for hvordan de selv kan handle politisk og påvirke politiske beslutninger• kjenne til den norske demokratiske historien, spesielt hendelsene i 1814, 1884 og 1905	<p>1653-4fe2-bc74-f1d41ec43ba8</p>		<p>Elevene kan levere et begrepsskjema (s. 231 i Verktøykassa) med de sentrale begrepene for kapitlet.</p>
--	--	---	--	--	---

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
42-51	<p>Kamp for rettar</p> <p><u>Stikkord:</u> Menneskerettar, ytringsfridom, maktmisbruk, gamle tider og nye idear, urettferd, den amerikanske og den franske revolusjonen.</p>	<p>Kompetansemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst. gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlingar kan forebyggjes <p>Forslag til læringsmål henta frå Relevans 8, skolestudio:</p> <ul style="list-style-type: none"> reflektere om forskjellene mellom samfunnet på 1700-tallet og i dag, spesielt med hensyn til friheter og rettigheter vite hva opplysningsfilosofi er, og når denne tankeretningen oppstod kjenne til maktfordelingsprinsippet og ideen om grunnleggende menneskerettigheter og når de oppstod 	<p>Relevans 8, kapittel 3.</p> <p>FN si erklæring om menneskerettar: https://www.fn.no/tema/menneskerettigheter</p> <p>FN sitt undervisningsopplegg: Menneskerettigheter og demokrati (fn.no)</p> <p>FN-dagen 24.oktober</p> <p>Det magiske klasserommet – Redd barna https://www.reddbarna.no/skole/klassem-lærer/</p> <p>https://www.reddbarna.no/skole/klassem-lærer/</p> <p>Elevekanalen</p> <p>NRK Skole</p>	<p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Undring og utforsking</p> <p>Demokrati og medborgarskap</p>	<p>Tverrfagleg oppgåve samf/engelsk ("heroes"): Ein kjend person som har kjempa for menneskerettane.</p> <p>Innleveringsoppgåve i FlipGrid om opplysningsfilosofane. Vurdering: Måloppnåing.</p> <p>Skriftleg kapittelprøve i Forms.</p> <p>Informasjonsplakat om opplysningsfilosofane: Voltaire, Charles Montesquieu, John Locke, Jean-Jacques Rousseau</p> <p>Forslag til vurdering, henta frå skolestudio:</p> <p>Egenvurdering: Bruk malen for læringslogg (se vedlegg) for hvert deltema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gamle tider og nye ideer Den franske revolusjonen <p>Presentasjon: Oppdrag 3 (s. 95). Elevene kan ha muntlig presentasjon foran klassen, lage podkast eller film.</p> <p>Skriftlig innlevering:</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> • redegjøre for grunnleggende menneskerettigheter og hvordan status er for dem i verden i dag • kjenne til den amerikanske revolusjonen • redegjøre for bakgrunnen for og utfallet av den franske revolusjonen 			<p>Oppgave 3: Hvem var opplysningsfilosofene? (s. 79)</p> <p>Debatt/klasediskusjon: Oppgave 2: Har ytringsfriheten noen grenser? (s. 79)</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
1-5	<p>Frå jordbruk til industri</p> <p><u>Stikkord:</u> Liv og arbeid på 1800-talet, den industrielle revolusjonen, dampmaskina og andre maskinar, klima og miljøvennleg industri. Utvandring til Amerika.</p> <p>Oliver Twist</p>	<p>Kompetansemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn • vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet <p>Læringsmål henta frå Skolestudio:</p>	<p>Skolestudio – Relevans – Frå jordbruk til industri</p> <p>Ordbibliotek i Skolestudio</p> <p>https://www.norgeshistorie.no/undervisningsopplegg/1814-1905/U1401-Utvandringen-til-Amerika.html</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=5tD6KZ2vQ1I</p> <p>Oliver Twist, film</p> <p>https://www.fn.no/tema/arbeidsliv/arbeidsliv</p> <p>https://www.reddbarna.no/skole/klasserom-laerer/</p>	<p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Undring og utforsking</p> <p>Berekraftig utvikling</p>	<p>Tverrfagleg arbeid med Oliver Twist i engelsk og samfunnsfag. (Stikkord: arbeidarrettar, industrielle revolusjon, born sine rettar, fattig/rik i Viktorianske England).</p> <p>Forslag til vurdering henta frå skolestudio: Egenvurdering: Bruk malen for læringslogg (se vedlegg) for hvert deltema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liv og arbeid på 1800-tallet • Den industrielle revolusjonen • Nye tider <p>Presentasjon: Oppgaver til «Den industrielle revolusjonen», oppgave 3 (s. 149)</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> • kjenne til hvordan folk i Norge levde på 1800-tallet • forklare hva den industrielle revolusjonen var, og hva slags konsekvenser den fikk • kjenne til Storbritannias rolle i den industrielle revolusjonen • reflektere over fordeler og ulemper knyttet til industrialiseringen • reflektere over forholdet mellom industri og miljø 			<p><i>Eller</i> Oppgave 4 (s. 149)</p> <p>Rollespill: Oppgaver til «Nye tider», oppgave 3 (s. 157)</p> <p>Debatt/klasediskusjon: Oppgaver til «Nye tider», oppgave 4 (s. 157)</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
6-11	Landskapet og menneska	<p>Kompetansemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er <p>Læringsmål henta frå Skolestudio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive naturlandskaper i Norge 	Til dømes Relevans 8, kapittel 5.	<p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Undring og utforsking</p> <p>Berekraftig utvikling</p>	<p>Skriftleg prøve</p> <p>Forslag til vurdering henta frå Skolestudio:</p> <p>Egenvurdering: Bruk malen for læringslogg (se vedlegg) for hvert deltema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landskapene • Landskap, fornuft og følelser • Når naturen truer <p>Presentasjon: Oppgaver til «Landskapene», oppgave 3 (s. 17)</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> reflektere over hvordan kulturlandskapene endrer seg med behovene menneskene har forklare hva en arealbrukskonflikt er ved hjelp av eksempler reflektere over hvordan landskap påvirker mennesker gjøre rede for hvilke naturfarer som finnes i Norge, og hva som kan gjøres for å redusere farene kjenne til hvordan klimaendringene påvirker naturfarene utforske naturkatastrofer i verden forklare hvorfor mennesker i fattige land er mer utsatt for naturfarer og katastrofer 			<p>Skriftlig innlevering: Oppgaver til «Landskap, fornuft og følelser», oppgave 3 (s. 25)</p> <p>Debatt/klasediskusjon: Oppgaver til «Landskap, fornuft og følelser», oppgave 2 (s. 25)</p> <p>Fagsamtale: Oppdrag 1 (s. 35) som utgangspunkt for en fagsamtale. Du kan legge til flere spørsmål og temaer ved behov.</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
12-17	<p>Kamp om land og folk</p> <p><u>Stikkord:</u> Griskheit og oppdagartrong, slaveri, trekanthandel, kolonisering, imperialism, nasjonalisme, urfolk.</p> <p><u>Stikkord:</u></p>	<p>Kompetansemål:</p> <ul style="list-style-type: none"> Drøfte hvordan teknologi har vært en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene 	<p>Relevans 8, kapittel 6.</p> <p>Tverrfagleg arbeid med engelsk.</p> <p>Filmar som kan vera aktuelle: Kautokeinoopprøret, Wave Rider</p> <p>Relevans 8, kapittel 1.</p>	<p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Undring og utforsking</p> <p>Identitetsutvikling og fellesskap</p>	<p>Munnleg framføring</p> <p>Skriva artikkel om tema. Laga eit klassemagasin (tverrfagleg arbeid med norsk).</p> <p>Forslag til vurdering henta frå Skolestudio:</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

	<p>Ulike typer landskap (natur-, kultur- og industrilandskap) arealbrukskonflikter, busetting, naturfarar.</p>	<ul style="list-style-type: none">• utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til mennesker, likestilling og likeverd• redegjøre for fornorsking av samene og de nasjonale minoritetene og uretten de har vært utsatt for og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå• reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan disse begrunner standpunktene sine <p>Læringsmål henta frå Skolestudio:</p> <ul style="list-style-type: none">• kjenne til at folk i ulike deler av verden ikke nødvendigvis kjente til hverandre for inntil ca. 500 år siden• reflektere over at europeerne utnyttet områder og folk dit de kom, i Afrika, Amerika og Asia – og konsekvensene av slik utnytting• redegjøre for hva slaveri og menneskehandel er og europeernes rolle i dette• redegjøre for begreper som imperialisme og nasjonalisme og konsekvenser av disse tankeretningene• reflektere over begreper som mangfold og diskriminering		Demokrati og medborgarskap	<p>Elevene kan levere et begrepskjema (s. 231 i Verktøykassa) med de sentrale begrepene for kapitlet.</p> <p>Innlevering: Oppgaver til «Verden bindes sammen med tvang», oppgave 2 (s. 177)</p> <p><i>Eller</i> Oppgave 3 (s. 177)</p> <p>Presentasjon: Oppgaver til «Verden bindes sammen med tvang», oppgave 4 (s. 177)</p> <p><i>Eller</i> Oppgaver til «Nasjonene blir til», oppgave 3 (s. 187)</p> <p>Rollespill: Oppdrag 2: Hva kan du gjøre hvis folk blir dårlig behandlet? (s. 189)</p> <p>Fagsamtale: Oppgave 1 (s. 190) egner seg godt som utgangspunkt for en fagsamtale.</p>
--	--	--	--	----------------------------	--

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> • redegjøre for trekk ved norsk nasjonalisme på 1800-tallet • kjenne til forholdene i tsarens Russland før den russiske revolusjonen <p>redegjøre for urfolks stilling og urfolks rettigheter</p>			
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
18-22	Bygda vår Temaarbeid – Dei elevane som vil strekkje seg i faget, lagar problemstilling.	<ul style="list-style-type: none"> • drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk • utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur 	Ulike kjelder – samarbeid med Fylkesarkivet i Vestland og Systrond sogelag Sykkeltur i Bygda	Identitetsutvikling og fellesskap Undring og utforsking	Tverrfagleg arbeid: «Bygda vår».
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
23-25	Ressursane vi deler <u>Stikkord:</u> Fornybare og ikkje-fornybare ressursar, berekraftig ressursbruk (berekraft, likskap og økonomi), global oppvarming, økologisk fotavtrykk, mennesket som ressurs. Landskapet og menneska	Kompetansemål: <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	Relevans 8, kapittel 7. Tverrfaglig undervisningsopplegg om vann: https://www.gyldendal.no/undervisningstips/fns-baerekraftmal-nummer-6/	Berekraftig utvikling Samfunnskritisk tenking og samanhengar Undring og utforsking	“Mitt lille land”: tolking og framføring. Forslag til vurdering henta frå Skolestudio: Egenvurdering: Bruk malen for læringslogg (se vedlegg) for hvert deltema: <ul style="list-style-type: none"> • Naturressursene • Bærekraftig ressursbruk • Kan vi redde kloden? Debatt/klasediskusjon:

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none">• vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår• reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst• utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til mennesker, likestilling og likeverd• beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn• vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet <p>Læringsmål henta frå Skolestudio:</p> <ul style="list-style-type: none">• redegjøre for de ulike kategoriene av naturressurser• forklare hva bærekraftig utvikling er ved hjelp av eksempler• kjenne til hva som truer naturressursene våre• forklare hvordan naturressurser kan være opphav til konflikter			<p>Oppgaver til «Naturressursene», oppgave 2 (s. 201)</p> <p><i>Eller</i></p> <p>Oppgaver til «Kan vi redde kloden?», oppgave 4 (s. 221)</p> <p>Presentasjon:</p> <p>Oppgaver til «Naturressursene», oppgave 3 (s. 201)</p> <p><i>Eller</i></p> <p>Utforsk, oppdrag 4 (s. 223)</p> <p>Innlevering:</p> <p>Kapitteloppgave 1 (s. 224)</p>
--	--	---	--	--	--

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> • beskrive hvordan mennesker har utnyttet naturressursene før og nå • reflektere over fordeler og ulemper ved industrialisering • kjenne til hva global oppvarming er, og hvordan det påvirker naturressursene • kjenne til hvordan rike og fattige land utnytter naturressursene ulikt • forklare hvorfor utdanning og likestilling er viktige bærekraftiltak • reflektere over eget forbruk og kjenne til hvordan du selv kan bidra til bærekraftig ressursbruk <p>utforske hvordan mennesker er en ressurs</p>			
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
39-40 og 2-3	Nyhende	<ul style="list-style-type: none"> • Fleire av kompetansemåla inngår. Varierer kva tema i sakene er. 	<p>Me har jobba med dette temaet i to bolkar.</p> <p>Klassen har sett Supernytt medan dei et. Me har også gått gjennom ulike nyhendesaker, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.</p>	<p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Undring og utforsking</p> <p>Identitetsutvikling og fellesskap</p> <p>Berekraftig utvikling</p>	<p>Munnleg framføring om ei valfri nyhende i haust og vårsemesteret.</p> <p>12 rette.</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

				Demokrati og medborgarskap	
				Folkehelse og livsmestring	

9. klasse 2022/2023

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
33-36	Eit mangfaldig samfunn Aktuelt: <i>Pride</i> <i>Rett til abort - USA</i> <i>Krigen i Ukraina</i> <i>Rasisme</i> <i>Taiwan</i>	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag redegjøre for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til mennesker, likestilling og likeverd 	Skolestudio - Relevans, kap. 15 Tips og triks: Verktøykassa: <ul style="list-style-type: none"> Å gjøre feltarbeid Å lage podkast Samarbeid med andre fag: Utdanningsvalg: <ul style="list-style-type: none"> Alle oppgaver til «Vi er forskjellige» 	Demokrati og medborgarskap Samfunnskritisk tenking og sammenhengar Identitetsutvikling og fellesskap Demokrati og deltaking	Forslag til vurdering henta frå Skolestudio, Relevans: Egenvurdering: Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 Logg (vedlegg 3) Å planlegge podkast (vedlegg 2) Diskusjon i klassen: Modulen «Misbruk av makt»: <ul style="list-style-type: none"> Oppgave: Rettferdighet og likhet Temaoppgave: Norge – et mangfoldig samfunn Rollepill:

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none"> • redegjøre for fornorsking av samene og de nasjonale minoritetene og uretten de har vært utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå • beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt • beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer 	<p>Norsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modulen «Kongens tale på hagefesten». <p>Kunst og håndverk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temaoppgave: «Lag ditt drømmeungdomshus» <p>Engelsk: Modulen «Misbruk av makt»: Oppgav: Hvordan er det å leve i et land med raseskillepolitikk?</p>		<p>Modulen «Like rettigheter og muligheter»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Hvordan kan vi snakke sammen på gode måter? <p>Podkast: Modulen «Like rettigheter og muligheter»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Menneskerettighetene sikrer alle menneskers rettigheter <p>Feltarbeid: Utforskeroppdrag: «Et samfunn for alle» er et godt utgangspunkt for feltarbeid. Elevene kan utforske offentlige bygninger i kommunen, som skolen, biblioteket, kommunehuset eller ungdomsklubben.</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglege emne og kjerneelement	Vurdering
37-40	<p>Å klare seg sjølv i samfunnet</p> <p>Aktuelle tema: Økonomi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet • beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt 	Skolestudio – Relevans, kap. 9	<p>Folkehelse og livsmeistring</p> <p>Demokrati og medborgarskap</p>	<p>Forslag til vurdering henta frå Skolestudio, Relevans:</p> <p>Underveisvurdering/egenvurdering: Still et spørsmål (vedlegg 3) Å planlegge podkast (vedlegg 2)</p> <p>Presentasjon:</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

			<p><u>Tips henta frå Skolestudio:</u></p> <p>Verktøykassa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Å lage spørreundersøkelse• Personvern• Å gjøre feltarbeid• Å lage podkast <p>Samarbeid med andre fag:</p> <p>Matematikk: Modulen «Inntekt og sparing»</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppgave: Hva bruker du eller familien din penger på?- Oppgave: Sparing <p>Norsk og utdanningsvalg: Temaoppgave: Å søke jobb</p> <p>Tverrfaglige temaer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Folkehelse og livsmestring: Magasinartikkel: «Kan du ta ansvar for deg selv?»• Bærekraftig utvikling: Utforskeroppgavene i «, Bærekraftig forbruk»		<p>Modulen «Norge er en rettstat»:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppgave: Hvilke rettigheter har du?- Oppgave: Hva er jobben til politiet? <p>Utforskeroppgave:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppgave: Hva skjer hvis vi lar være å tenke på klimaet og miljøet? <p>Diskusjon i klassen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Flere av Tenk over-spørsmålene egner seg som utgangspunkt for diskusjon og samtale- Utforskeroppgave: Er det lett å leve miljøvennlig? <p>Rollespill: Modulen «Lov og rett»:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppgave: Er det lurt å jukse? <p>Fagsamtale: Temaoppgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">- Lovbrudd og straff- Få kontroll over økonomien <p>Podkast: Modulen «Norge er en rettstat»:</p>
--	--	--	--	--	--

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

					<ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Hvilke rettigheter har du? - Oppgave: Hva er jobben til politiet? <p>Feltarbeid eller spørreundersøkelse: Utforskeroppdrag «Bærekraftig forbruk»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Er det lett å leve miljøvennlig? <p>(Kan brukes som utgangspunkt for feltarbeid eller spørreundersøkelse.)</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglege emne og kjerneelement	Vurdering
42-44	<p>Folkehelse og livsmeistring</p> <p>Aktuelle tema: Rus og rusmiddel Seksualitet Psykisk og fysisk helse Doping Nettpress/sosiale media Gruppepress</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektere over korleis identitet, sjølvbilete og eigne grenser blir utvikla og utfordra i ulike fellesskap, og presentere forslag til korleis ein kan handtere påverknad og uønskete hendingar • Utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over korleis digital deltaking og samhandling påverkar forma på og innhaldet i samfunnsdebatten • Utforske og reflektere over eigne digitale spor og høvet til å få sletta spora og å verne om retten ein sjølv og andre har til privatliv, personvern og opphavsrett • Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte 	<p>Sjølvbilete og psykisk helse: https://www.elevkanalen.no/Fagkategori/13131</p> <p>Serie om "Viktor" på nrskole</p> <p>Skolestudio – rusmiddel</p> <p>Skolestudio – tverrfaglege tema – folkehelse og livsmeistring</p>	<p>Folkehelse og livsmeistring Demokrati og medborgarskap</p> <p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Identitetsutvikling og fellesskap</p>	<p>Kreativ gruppepresentasjon</p> <p>Prosjektarbeid med framføring.</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<p>innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur</p> <ul style="list-style-type: none">• Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst• Reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfald• Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk• Beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt• Vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår• Bruke samfunnsfaglege metodar og digitale ressursar i eigne undersøkingar, presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte kor gyldige og relevante funna er	<p>Fagfolk: Fysioterapeut, russspesialist, helsesjukepleiar, PT,</p>		
--	--	---	--	--	--

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
45-52	Verdas første verdenskrig	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst redegjøre for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til mennesker, likestilling og likeverd 	Undervgs Historie 9 Del 1: Den første verdenskrigen og følgjene av han https://www.elevkanalen.no/Fagkategori/14601	Demokrati og medborgarskap Samfunnskritisk tenking og sammenhengar Identitetsutvikling og fellesskap	Skriftleg prøve
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
1-6	Dei mørkaste åra våre 2. verdenskrig	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst redegjøre for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til mennesker, likestilling og likeverd redegjøre for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og 	Skolestudio – Relevans, kap. 11 Tips henta frå Skolestudio: Verktøykassa: <ul style="list-style-type: none"> Å skrive saktekster i samfunnsfag Å oppgi kilder Årsaker og virkningar 	Folkehelse og livsmeistring Demokrati og medborgarskap Samfunnskritisk tenking og sammenhengar Identitetsutvikling og fellesskap	1 Tips til vurdering henta frå Skolestudio: Underveisvurdering/egenvurdering: Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 Å planlegge podkast (vedlegg 2) Presentasjon: Modulen «En ny verdenskrig»: <ul style="list-style-type: none"> Oppgave: Andre verdenskrig bryter ut

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<p>reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Å lage spørreundersøkel se • Personvern <p>Samarbeid med andre fag:</p> <p>Norsk og arbeid med skjønnlitterære tekster: Modulen «Norge i krig»: - Oppgave: «Det er ingen hverdag mer» av Gunvor Hofmo</p> <p>Temastart: - Utdrag fra «Du må ikke sove» i introtekst</p> <p>KRLE: Modulen «En katastrofe skapt av mennesker», kan jobbes med i både KRLE og samfunnsfag.</p> <p>Engelsk og andre fremmedspråk: Når elevene besvarer en oppgave, så kan ett eller flere avsnitt skrives på et annet språk.</p>		<p>Modulen «Norge i krig»: - Oppgave: Mange led etter krigen</p> <p>Temaoppgave: - Hva skjedde under andre verdenskrig der hvor du bor?</p> <p>Innlevering: Utforskeroppdrag «Forvaret i dag»: - Oppdrag Norge i krig i andre land</p> <p>Temaoppgave: - Tenk over hva du vet om andre verdenskrig</p> <p>Debatt/klasediskusjon: Modulen «En ny verdenskrig»: - Oppgave: Hvordan tenker du at det er best å styre et land?</p> <p>Modulen «Det store sammenbruddet»: - Oppgave: Hvorfor slapp USA atombomber over Japan?</p> <p>Rollepill: Utforskeroppdrag «Forvaret i dag»:</p>
--	--	--	---	--	---

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

					- Oppdrag: Kan vi forvare oss mot falske nyheter?
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
6-7	Urfolk - samisk kultur og historie Veke6	<ul style="list-style-type: none"> utforske og beskrive korleis menneske- og urfolksrettar og andre internasjonale avtalar og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til menneske, likestilling og likeverd gjere greie for fornorsking av samane og dei nasjonale minoritetane og uretten dei har vore utsette for, og reflektere over kva konsekvensar det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå 	Siste del her om urbefolkning og nasjonale minoriteter: Mennesket i verden - Elevkanalen	Undring og utforsking, samfunnskritisk tenking og samanhengar, demokratiforståing og deltaking, berekraftig samfunn, identitetsutvikling og fellesskap. Demokrati og medborgarskap, Berekraftig utvikling, Folkehelse og livsmeistring	Diskusjon, reflekterande dialog
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
9-11	Krig og fred	-Bruke samfunnsfaglege metodar og digitale ressursar i eigne undersøkingar, presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte kor gyldige og relevante funna er.	Samfunnskunnskap 8-10 Kapittel: 13 og 14.	Folkehelse og livsmeistring Demokrati og medborgarskap Berekraftig utvikling	Munnleg

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<p>-Vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår.</p> <p>-Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk.</p> <p>-Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.</p> <p>-Samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levekår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag.</p> <p>-Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konflikter og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane.</p> <p>-Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over korleis ekstreme haldningar og ekstreme handlingar kan førebyggjast.</p>		<p>Samfunnskritisk tenking og samanhengar</p> <p>Berekraftig samfunn</p>	
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
15-18	Ei verd av samarbeid	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst 	<p>Skolestudio</p> <p>Tips henta frå Skolestudio:</p>	<p>Kjerneelementer</p> <ul style="list-style-type: none"> undring og utforsking samfunnskritisk tenking og sammenhenger 	<p>Forslag til vurdering henta frå Skolestudio:</p> <p>Egenvurdering:</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

		<ul style="list-style-type: none">• redegjøre for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene• redegjøre for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges• utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til mennesker, likestilling og likeverd• reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan disse begrunner standpunktene sine• beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt	<p>Verktøykassa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Å skrive saktekster i samfunnsfag• Å oppgi kilder• Å lage spørreundersøkelse <p>Samarbeid med andre fag: Norsk og andre språkfag: Å skrive søknad: Modulen «De store organisasjonene»: - Oppgave: FN har mange mål</p> <p>Skrive og framføre tale: Utforskeroppdrag «Norge, EU og EØS» - Oppdrag: Nobels fredspris og EU Temaoppgave: Hold en tale for FNs generalforsamling</p> <p>Norsk og kunst og håndverk: Modulen «De store organisasjonene»: - Oppgave: Din egen organisasjon</p>	<ul style="list-style-type: none">• demokratiforståelse og deltakelse• bærekraftige samfunn• identitetsutvikling og fellesskap <p>Tverrfaglige tema</p> <ul style="list-style-type: none">• demokrati og medborgerskap	<p>Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 Logg (vedlegg 3) Still et spørsmål (vedlegg 3)</p> <p>Diskusjon i klassen: Modulen «Hvorfor samarbeider land?»: - Oppgave: Hvilke fordeler og ulemper er det ved å samarbeide?</p> <p>Innlevering: Modulen «De store organisasjonene»: - Oppgave: FN har mange mål</p> <p>Spørreundersøkelse: Modulen «De store organisasjonene»: - Oppgave: EU</p> <p>Presentasjon: Modulen «Hvordan samarbeider land?»: Oppgave: FNs barnekonvensjon</p>
--	--	---	--	---	---

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
	<p>Perspektiv og ideologier</p> <p>Tema: Den kalde krigen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår • drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker holdningene og handlingene til folk • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan disse begrunner standpunktene sine 	<p>Skolestudio – Relevans, kap.</p> <p>Verktøykassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Å skrive saktekster i samfunnsfag • Å oppgi kilder • Årsaker og virkninger • Å lage podkast <p>Samarbeid med andre fag</p> <p>Norsk Modulen «Da ideologiene delte verden»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Hvordan ville din propaganda for ideologiene sett ut? <p>Utdanningsvalg Modul «Da ideologiene delte verden»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Romkappløpet (siste deloppgave) 	<p>Folkehelse og livsmeistring</p> <p>Demokrati og medborgarskap</p> <p>Demokratiforståing og deltaking</p> <p>Identitetsutvikling og fellesskap</p> <p>Samfunnskritisk tenking og sammenheng</p>	<p>Tips frå Skolestudio: Egenvurdering: Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 Å planlegge podkast (vedlegg 2)</p> <p>Presentasjon:</p> <p>Utforskeroppdrag til «Perspektiver og ideologier»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Krig på vegne av andre (Bilder fra krig) - Oppdrag: Hva kan være årsaker til at land blander seg inn i hvordan andre land styres? <p>Utforskeroppdrag fra «Valg 2021»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Hvilke partier kan personer i din valgkrets stemme på i sametingsvalget? - Oppdrag: Diskusjoner om Sametinget <p>Skriftlig innlevering: Modulen «Ulike ideologier»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Romkappløpet

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

					<p>(Elevene kan bruke oppgaven som utgangspunkt til å skrive en fagtekst.)</p> <p>Lage podkast: Modulen «Ulike ideologier»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Hva skjedde under den kalde krigen? - Oppgave: Romkappløpet <p>Utforskeroppdrag: Oppdrag: Koreakrigen</p>
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
	Befolkning og demografi	<ul style="list-style-type: none"> • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler i verden i dag • redegjøre for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene 	<p>Egenvurdering/underveisvurdering: Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 Still et spørsmål (vedlegg 3) Begrepsky (vedlegg 3)</p> <p>Innlevering: Modulen «Levekårene i verden»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Er Norge verdens beste land å bo i? (Elevene kan skrive en fagtekst og følge tips de får i Verktøykassa.) <p>Presentasjon: Modulen «Hva er levekår?»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Kampen mot fattigdom <p>Utforskeroppdrag «Migrasjon»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Å flytte for å få arbeid - Oppdrag Hvordan vil klimaendringene påvirke levekårene våre i framtiden? 		<p>Egenvurdering/underveisvurdering: Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 Still et spørsmål (vedlegg 3) Begrepsky (vedlegg 3)</p> <p>Innlevering: Modulen «Levekårene i verden»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Er Norge verdens beste land å bo i? (Elevene kan skrive en fagtekst og følge tips de får i Verktøykassa.) <p>Presentasjon: Modulen «Hva er levekår?»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Kampen mot fattigdom <p>Utforskeroppdrag «Migrasjon»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Å flytte for å få arbeid - Oppdrag Hvordan vil klimaendringene påvirke levekårene våre i framtiden? <p>Temaoppgave:</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

			<p>Temaoppgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdens land og folk <p>Rollepill: Utforskeroppdrag «Migrasjon»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Ny i Norge <p>Film/digital fortelling: Modulen «Befolkning er politikk»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Lag velferdsteknologi 		<ul style="list-style-type: none"> - Verdens land og folk <p>Rollepill: Utforskeroppdrag «Migrasjon»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Ny i Norge <p>Film/digital fortelling: Modulen «Befolkning er politikk»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Lag velferdsteknologi
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
	Jordas berekraftige framtid	<ul style="list-style-type: none"> • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn 	<p>Besøk på Simas</p> <p>Verktøykassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Å skrive saktekster i samfunnsfag • Å oppgi kilder • Å lage spørreundersøkelse • Personvern • Å gjøre feltarbeid <p>Samarbeid med andre fag:</p> <p>Matematikk og mat og helse: Modulen «Utfordringer mot 2030»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Lag en bærekraftig ukemeny for deg og de du bor med <p>Kunst og håndverk: Modulen «Hvem har ansvaret for å skape en bærekraftig framtid?»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Hvordan planlegge klimavennlige blokker eller nabolag? <p>Utforskeroppdrag «Nye ideer kan redde verden»:</p>		<p>Egenvurdering: Temaoppgave: «Hva har du lært?» + vedlegg 3 EXIT (vedlegg 3) Begreppssky (vedlegg 3)</p> <p>Feltarbeid: Temaoppgave: Feltarbeid</p> <p>Innlevering: Modulen «Vår felles framtid»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppgave: Den norske oljenæringen - Oppgave: Naturen og menneskene <p>Utforskeroppdrag «Nye ideer kan redde verden»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppdrag: Klimafiksing - Oppdrag: Hvordan få flere til å engasjere seg? <p>Spørreundersøkelse: Temaoppgave: Fairtrade</p>

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

			<ul style="list-style-type: none">- Oppdrag: Det er kun fantasien som setter grenser <p>Norsk: Utforskeroppdrag «Nye ideer kan redde verden»:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppdrag: Hvordan få flere til å engasjere seg?		
--	--	--	---	--	--

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

10. klasse 2022/2023

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
33-38	Rettsstaten og domstolar, kriminalitet og straff	<ul style="list-style-type: none"> Reflektere over kva slags aktørar som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunnjev standpunkta sine 	Skolestudio, Relevans: Val 2021	Demokrati og medborgarskap Samfunnskritisk tenking og undring	Skriftleg prøve i veke 38
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
39-44	Å klare seg sjølv i samfunnet Veke 40: Sognekraft Forsking/berekraft	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere korleis arbeid, inntekt og forbruk kan påverke personleg økonomi, levestandard og livskvalitet. Beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt Beskrive ulike dimensjonar ved berekraftig utvikling og korleis dei påverkar kvarandre, og presentere tiltak for meir berekraftige samfunn 	Skolestudio, Relevans: Å klare seg sjølv i samfunnet.	Bærekraftig utvikling	
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
45- 49	Befolkninga i verda	<ul style="list-style-type: none"> samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levkår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag 	Skolestudio, Relevans: Befolkninga i verda	Bærekraftig utvikling	Skriftleg prøve i veke 49
Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
50-4	Ei verd av samarbeid	<ul style="list-style-type: none"> Reflektere over kva for aktørar som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunngir standpunkta sine 	Skolestudio, Relevans: Ei verd av samarbeid	Demokrati og medborgarskap	

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
5-7	Jorda si bærekraftige framtid	<ul style="list-style-type: none"> Beskrive ulike dimensjonar ved berekraftig utvikling og korleis dei påverkar kvarandre, og presentere tiltak for meir berekraftige samfunn Vurdere på kva slags måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmer, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prega forståinga vår Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte verknaden teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur 	Skolestudio, Relevans: Jordas framtid	Berekraftig utvikling	
9-13	Den kalde krigen	<ul style="list-style-type: none"> Reflektere over korleis mennesker har kjempa for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst 		Demokrati og medborgarskap	
16-19	Vårt mangfoldige samfunn	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levekår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag 		Samfunnskritisk tenking og undring	

LK 2020 FAGPLAN

Samfunnsfag

Veke	Tema	Kompetansemål	Fagstoff	Tverrfaglige emne og kjerneelement	Vurdering
20 -23	Repetisjon				Evt. Munnleg eksamen